

Druhy obvazů, kritéria rozdělení

**Zásady
při obvazování**

Účel obvazu v PP

1. zastavit krvácení
2. upevnit sterilní krytí rány
3. odsávat výměšky rány
4. chránit ránu před druhotnou infekcí
5. vzduchotěsně uzavřít ránu
6. znehybnit zraněnou část těla

Zásady při obvazování

- obvaz musí plnit funkci, pro kterou byl použit
- obvazovat začínáme na nejužším místě poraněné části a postupujeme k nejširší
- musí být přiložen rychle, ale ne na úkor provedení
- po přiložení s ním nemanipulujeme

Zásady při obvazování

- při prosáknutí původní vrstvy nesundáváme, ale přikládáme nové
- obvaz vždy přesahuje krytí rány
- obvazovanou končetinu znehybníme
- přiložený obvaz kontrolujeme, zda se neposouvá, neškrť
- obvaz ukončíme náplastí, zavíracím špendlíkem, zpětnou otáčkou

Dělení obvazů - materiál

- šátkové
- prakové
- náplast'ové
- obinadlové
- dlahové
- z tuhoucích hmot (sádra, škrob)
- z pružných hmot

Materiál ke krytí ran

- musí být měkký, sající, prodyšný, (sterilní).
- ránu nerozdírá, nedráždí, nelepí se

V PP často improvizujeme, jako krycí materiál použijeme co nejčistší tkaninu (kapesník, plenu, prostěradlo, část oděvu...).

Obvazová technika - šátkový obvaz

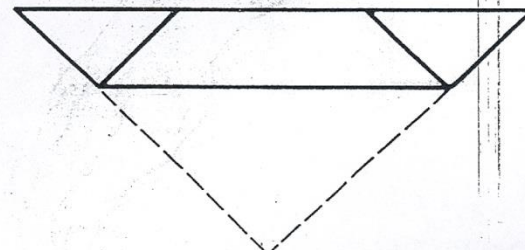
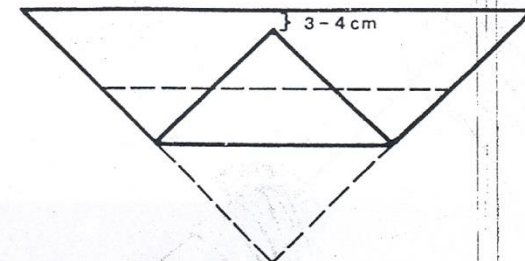
Praktický nácvik

Skládání šátku v kravatu

- standardní zdravotnický šátek má tvar rovnoramenného trojúhelníku (80x80x118 cm)
- šátek by neměl krýt ránu (přidrží krytí)
- konce šátku vážeme ambulantním uzlem
- obvaz zhotovujeme celou plochou šátku nebo se skládá do kravaty

skládání šátku do kravaty

ambulantní uzel

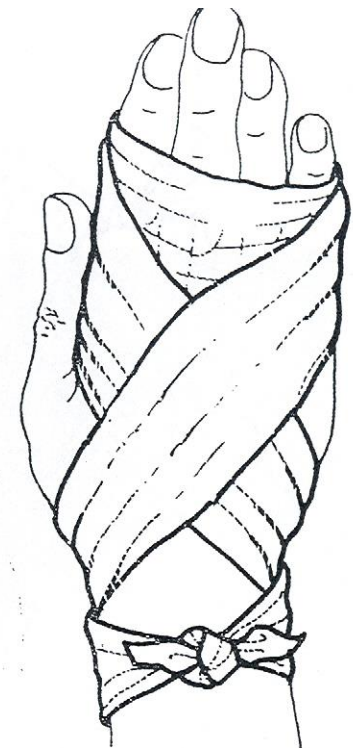

Ambulantní uzel

- <http://www.youtube.com/watch?v=h9qhKIHABZY>

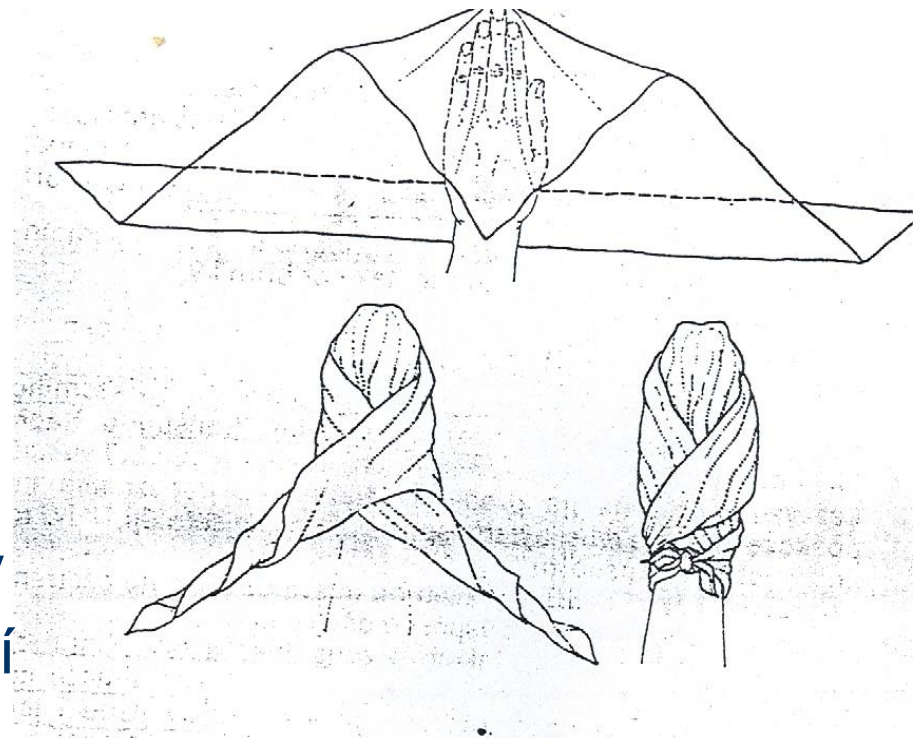
Kravatový obvaz hřebu ruky

- kravatu přiložíme na hřbet ruky
- cípy překřížíme na dlani ruky
- cípy překřížíme na hřbetu ruky
- konce svážeme okolo zápěstí ambulantním uzlem

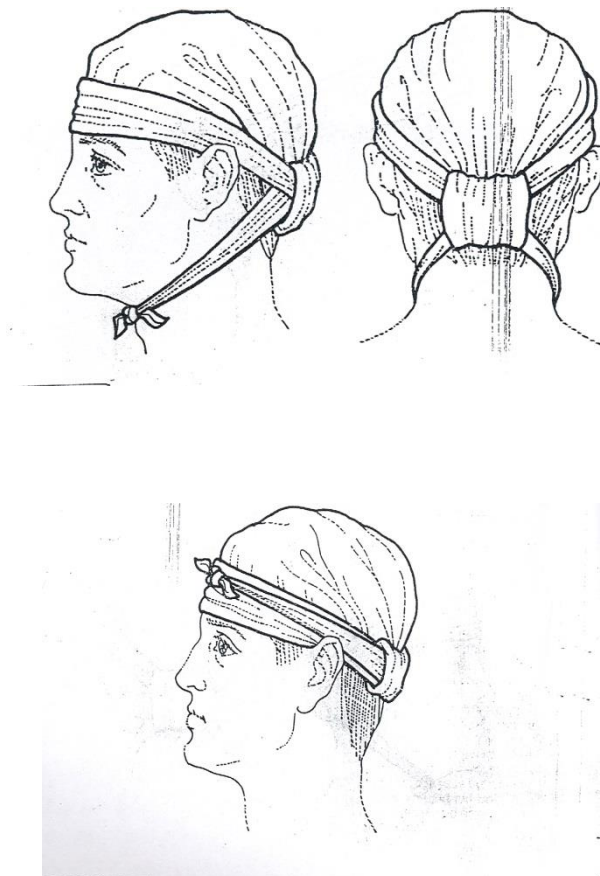
Šátkový obvaz ruky (pacička)

- rozprostřeme šátek na podložku
- položíme ruku, vrchol šátku přehneme přes její hřbet
- cípy zamotáme a překřížíme přes hřbet ruky
- konce svážeme na zápěstí ambulantním uzlem

Šátkový obvaz hlavy

- šátek přiložíme základnou na čelo
- vrchol šátku leží na zátylí
- cípy zkřížíme na zátylku hlavy svážeme ambulantním uzlem
- svážeme ambulantním uzlem na čele
- možný je i opačný postup

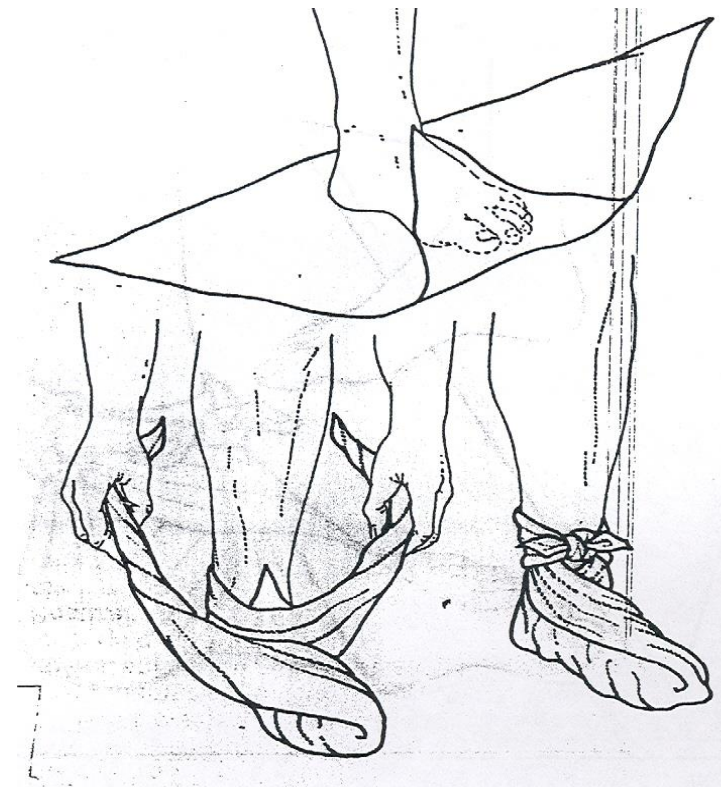
Kravatový obvaz nártu

- kravatu přiložíme na nárt nohy
- cípy překřížíme na chodidle
- cípy překřížíme na nártu nohy
- konce svážeme okolo kotníku ambulantním uzlem

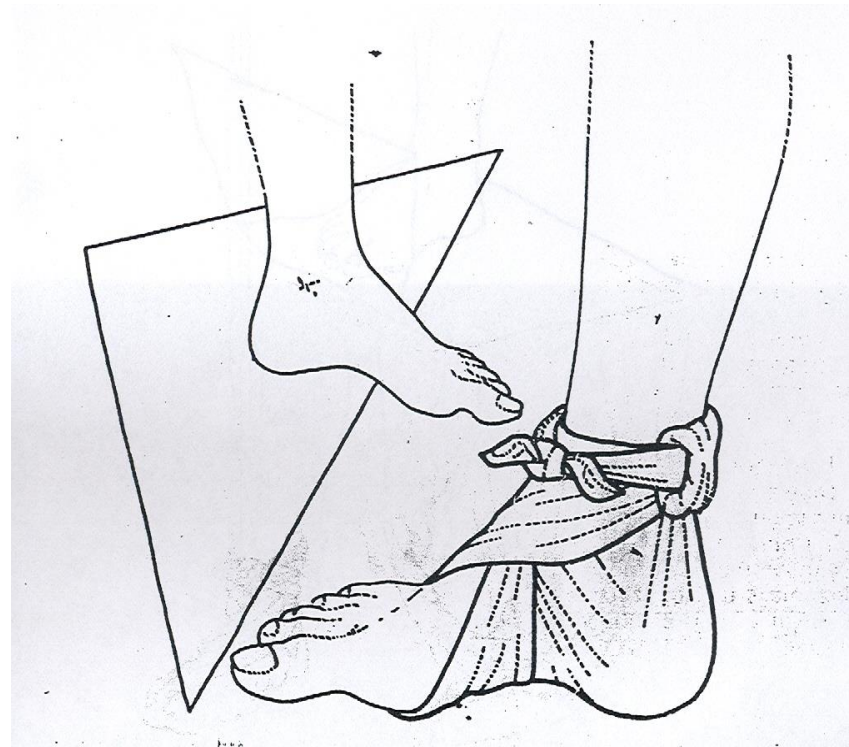
Šátkový obvaz nohy

- rozprostřeme šátek na zem
- celé chodidlo položíme na šátek
- vrchol šátku přehneme přes její nárt
- cípy základny zamotáme a překřížíme přes nárt nohy
- konce svážeme na kotníku ambulantním uzlem

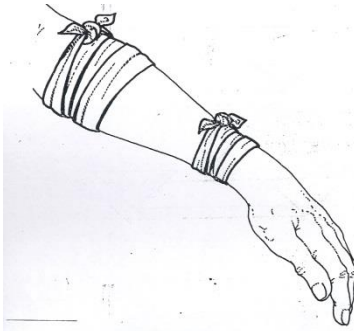
Šátkový paty

- rozprostřeme šátek na zem
- patu položíme na základnu šátku
- cípy základny překřížíme přes nárt nohy
- konce svážeme na kotníku ambulantsním uzlem
- cíp šátku zastrčíme zezadu na kotníku za šátek

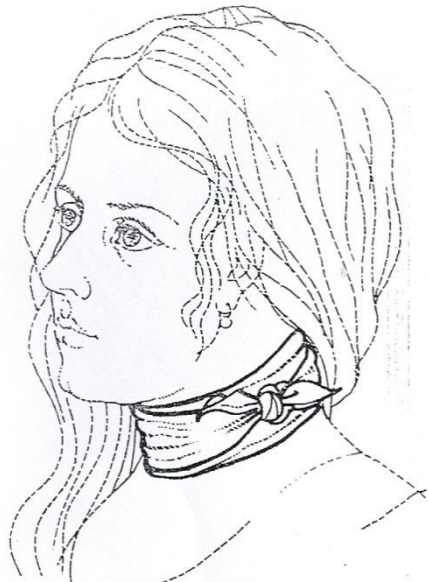
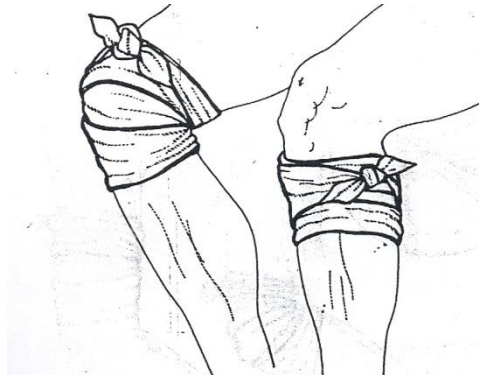

Kravatový, lokte, kolene, krku

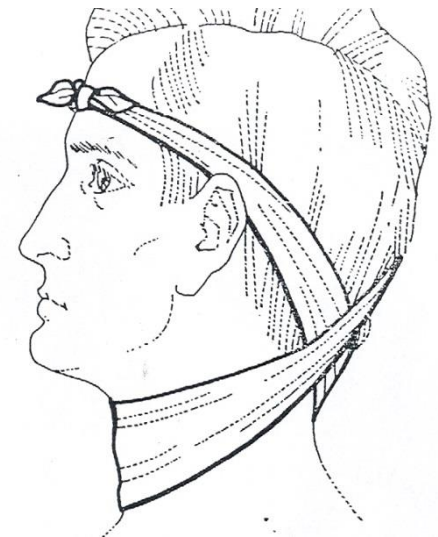
kravatový obvaz lokte, zápěstí

kravatový obvaz kolene, lýtka

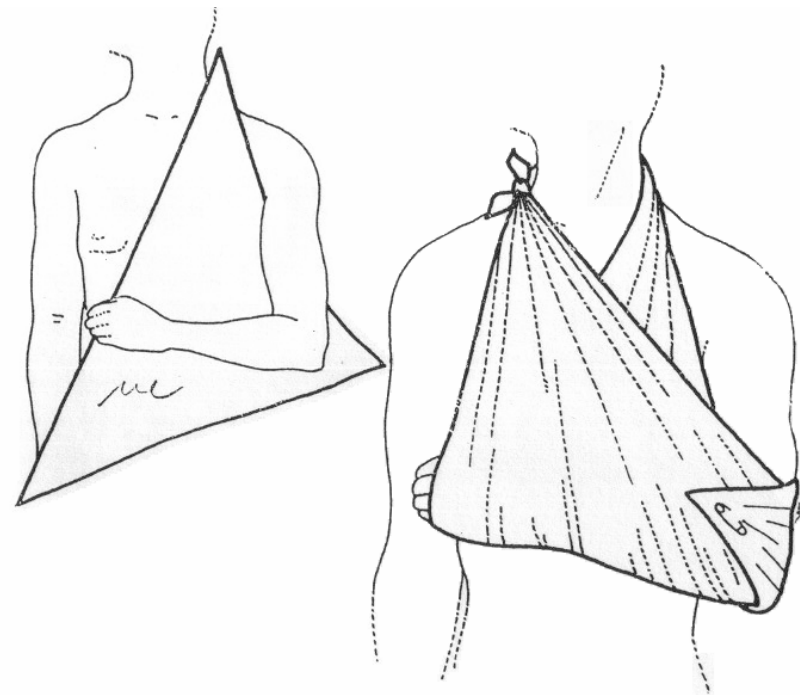
kravatový obvaz krku

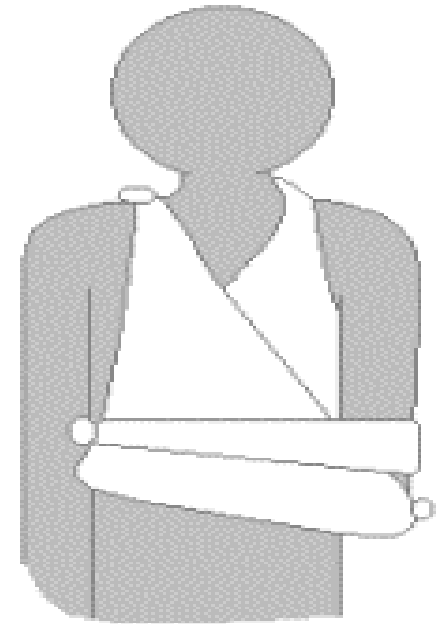
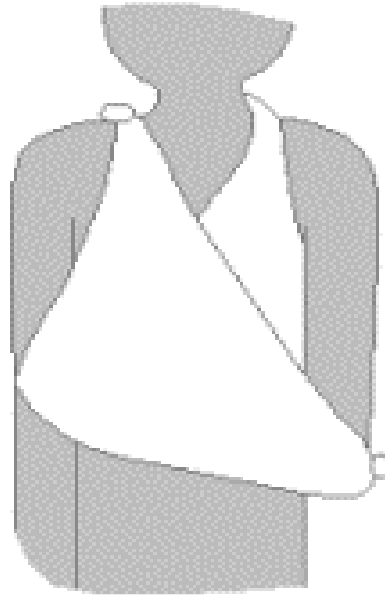
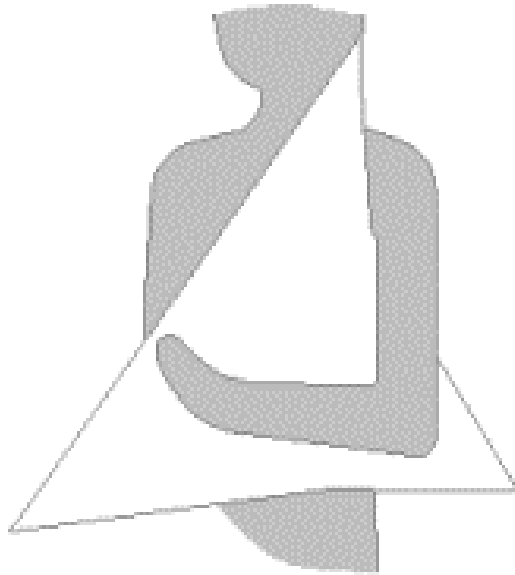
kravatový obvaz krku

Šátkový závěs HK

- šátek přiložíme přes hrudník na rameno postižené končetiny
- cíp směřuje k zemi, vrchol k lokti
- dolní cíp vedeme přes zdravé rameno
- svážeme ambulantním uzlem za krkem
- vrchol šátku upevníme uzlem nebo spínacím špendlíkem

Šátkový závěs HK

Použití

- fixace horní končetiny při zlomeninách, poranění kloubů

Obvazová technika – náplast'ové obvazy

Praktický nácvik

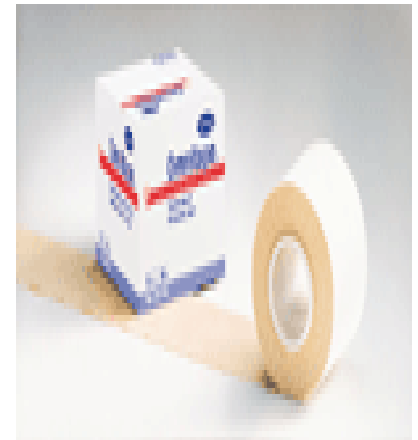

Náplast'ové obvazy

výhody – rychlé a jednoduché přiložení,
běžně používané, dostupné

použití – ošetření drobně krvácejících
ranek

zástupci – leukoplast (prodyšná,
neprodyšná, náplasti s polštářkem...

Náplast'ové obvazy

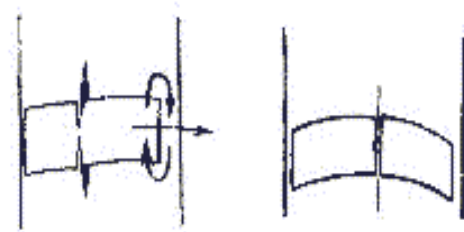
Maltézský kříž

- na poraněné špičky prstů

Leukosteh

- tržné rány
- stáhnutí okrajů rány těsně k sobě

Náplast'ové obvazy

Zpevnění zlomeniny dolní čelisti

- náplast vedeme pod bradou od jedné spánkové oblasti k druhé
- náplasti jsou široké asi 2-3cm
- celý postup opakujeme třikrát

Zpevnění zlomeniny žeber - cingulum

- účel je zamezit pohybu žeber
- náplast přikládáme ve výdechu od páteře k hrudní kosti
- náplasti směřují stříškovitě (nahoru)

Obvazová technika – obinadlové obvazy

Praktický nácvik

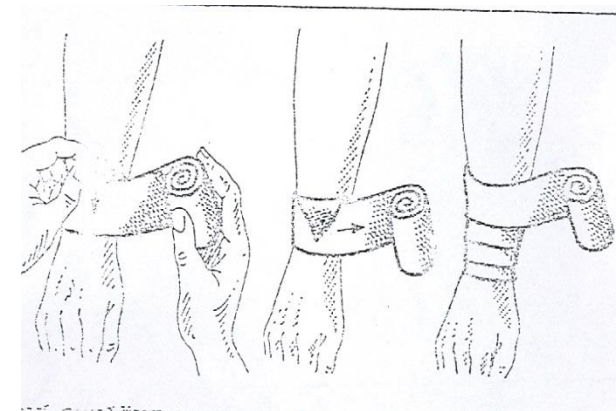

Obinadlové obvazy

Terminologie

- svinutá část obinadla = hlava
- zbytek = volný konec
- základní otáčka = zámeček

Zásady

- šířku obinadla vybíráme podle postižené části
- začínáme od nejužší obvazované části těla a provedeme základní

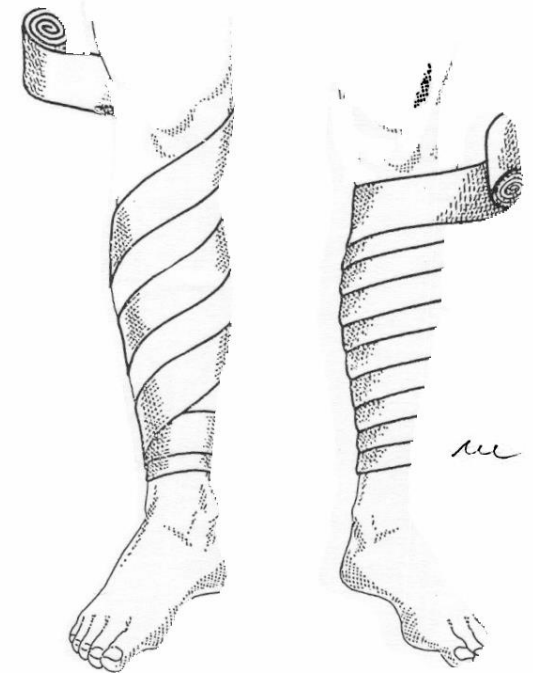
Ovaz spirálový (hadový) a hoblinový

Spirálový obvaz (hadový)

- mezi obtáčkami je volný prostor
- vhodný k upevnění dlah

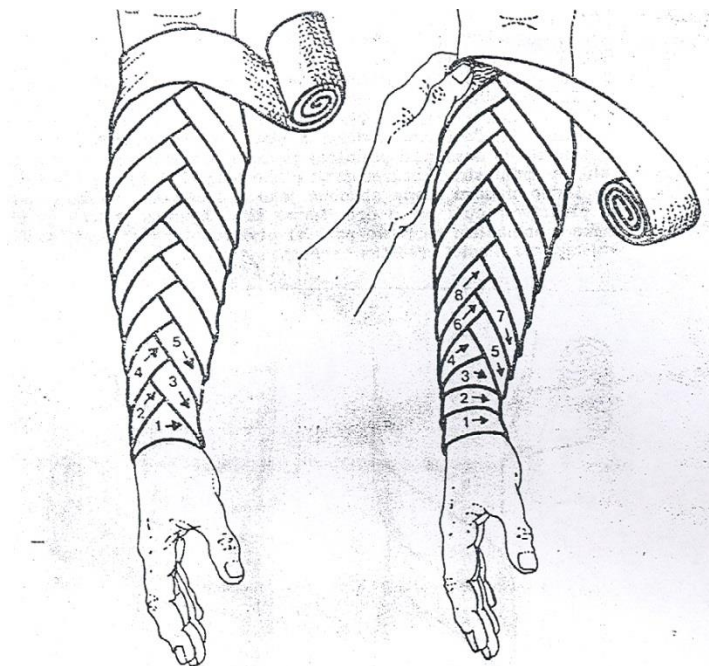
Hoblinový obvaz

- obtáčky se překrývají
- vhodný k upevnění dlah,
- a ve většině dalších případů

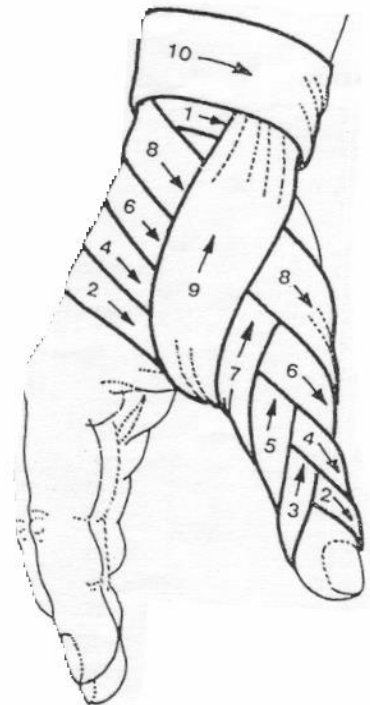
Klasový obvaz

- po základní obtáčce vedeme obinadlo šikmo vzhůru a vracíme se šikmo dolů
- další obtáčka jde výš asi o $\frac{1}{3}$ šíře obinadla opět šikmo vzhůru
- tak vznikají osmičky, které nasedají jedna na druhou
- na přední straně se nám opticky vytváří klas

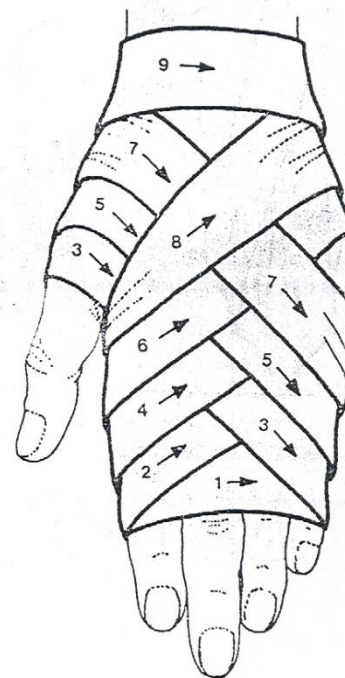
Klasový obvaz palce ruky

- zámeček okolo zápěstí
- druhá obtáčka přes hřbet ruky, do výše prstů
- přes palec zpět na zápěstí
- pokračujeme dokud neobvážíme celý palec
- ukončujeme na zápěstí

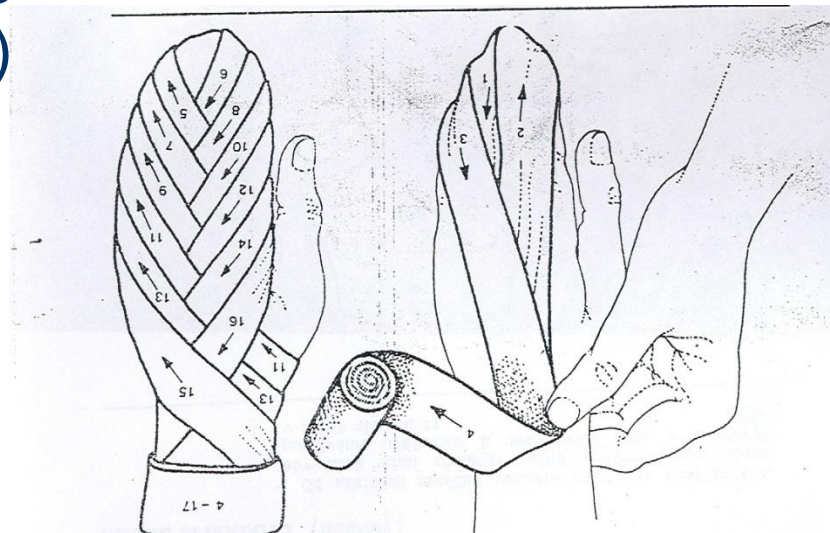
Klasový obvaz hřebu ruky (palec volný)

- zámeček ve výši druhého článku prstů
- vzestupný klasový obvaz
- obtáčky z malíkové strany překrývají i palcovou hranu
- ukončujeme na zápěstí

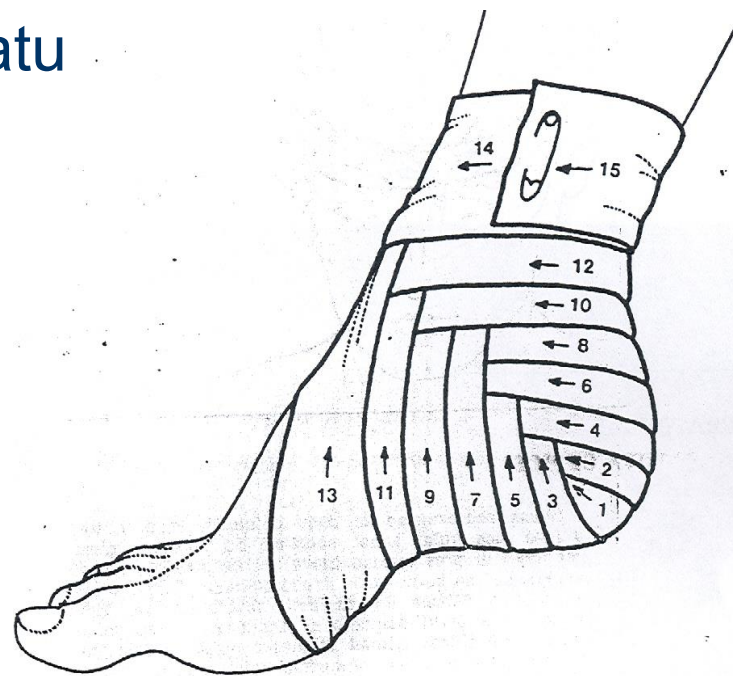
Klasový obvaz celé ruky (palec volný)

- obvaz vedeme středem dlaně od zápěstí (přes špičky prstů) na hřbet ruky až k zápěstí
- druhá a třetí obtáčka vedou vedle první (napravo a nalevo), tak abychom zakryly prsty
- čtvrtá obtáčka obkrouží zápěstí, tak aby přidržela 1, 2, a 3 obtáčku
- dále viz klasový obvaz hřbetu ruky

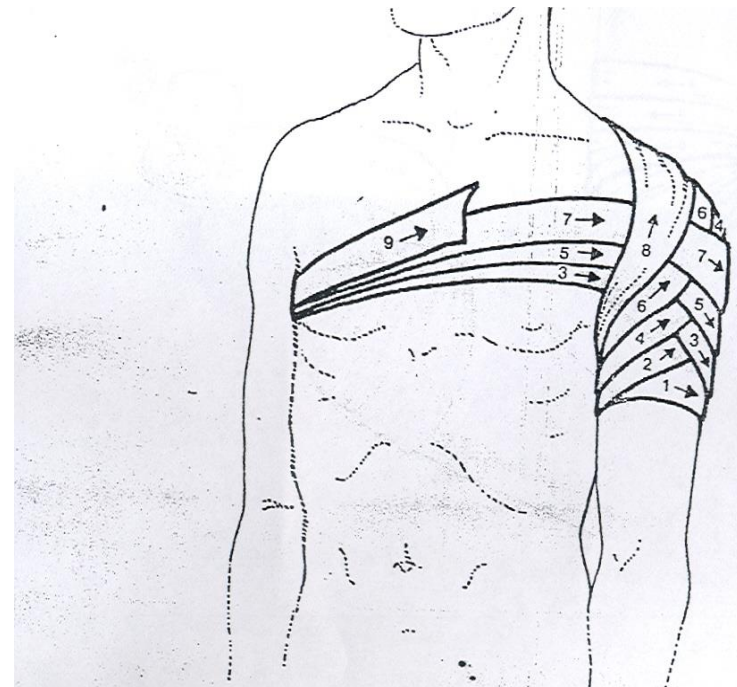
Klasový (osmičkový, želvový) obvaz kotníku

- zámeček okolo prochází přes patu
- druhá obtáčka nad první
- třetí obtáčka pod první
- čtvrtá obtáčka nad druhou
- stejným principem pokračujeme dokud neobvážeme celou nohu
- ukončujeme v oblasti kotníku

Klasový obvaz ramene (vzestupný)

- zámeček v polovině paže postižené HK (druhá obtáčka klasová kolem paže)
- třetí obtáčka přes zevní stranu ramene na záda a do podpaždí zdravé HK
- přes hrudník k postižené HK, zde provedeme klasovou obtáčku (čtvrtá obtáčka)

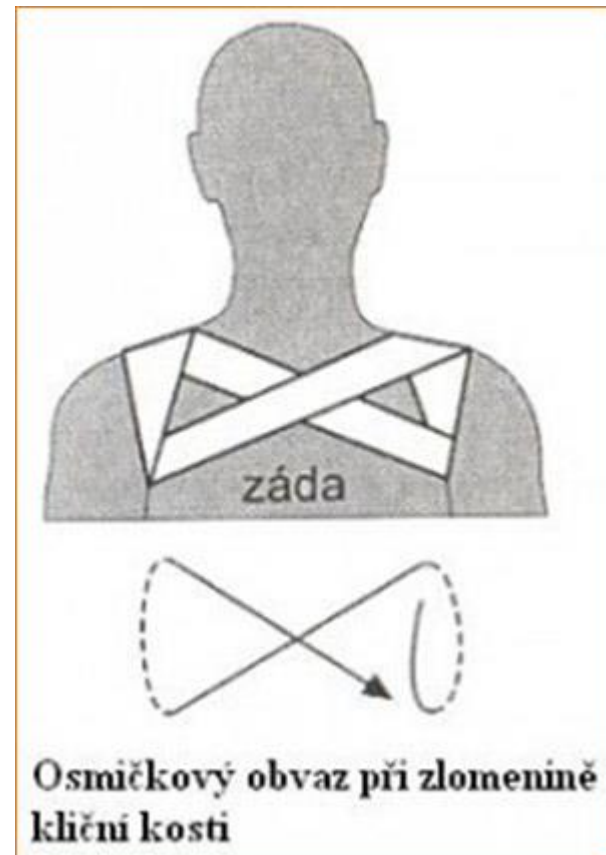

- celý postup opakujeme dle potřeby, ukončujeme na hrudníku

Osmičkový obvaz

Osmičkový obvaz

- použití u fraktury klíční kosti
- používáme elastické obinadlo
- osmičku provádíme kolem ramen HKK

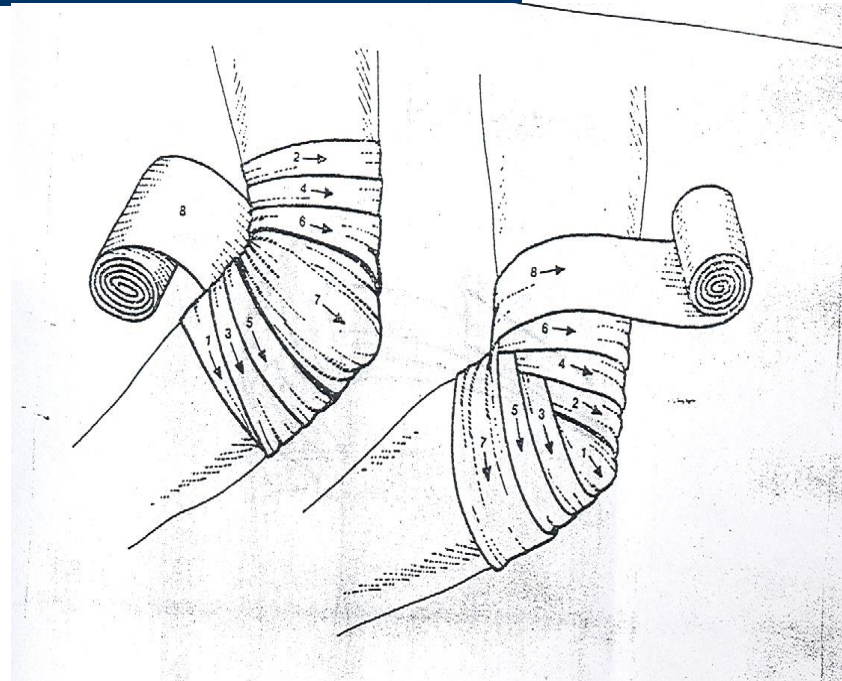
Sbíhavý a rozbíhavý obvaz lokte

Sbíhavý obvaz

- zámeček pod loktem
- druhá obtočka přes loketní jamku nad loket
- dalšími obtožka mi se přibližujeme ke kloubu
- končíme přes střed koktu

Rozbíhavý obvaz

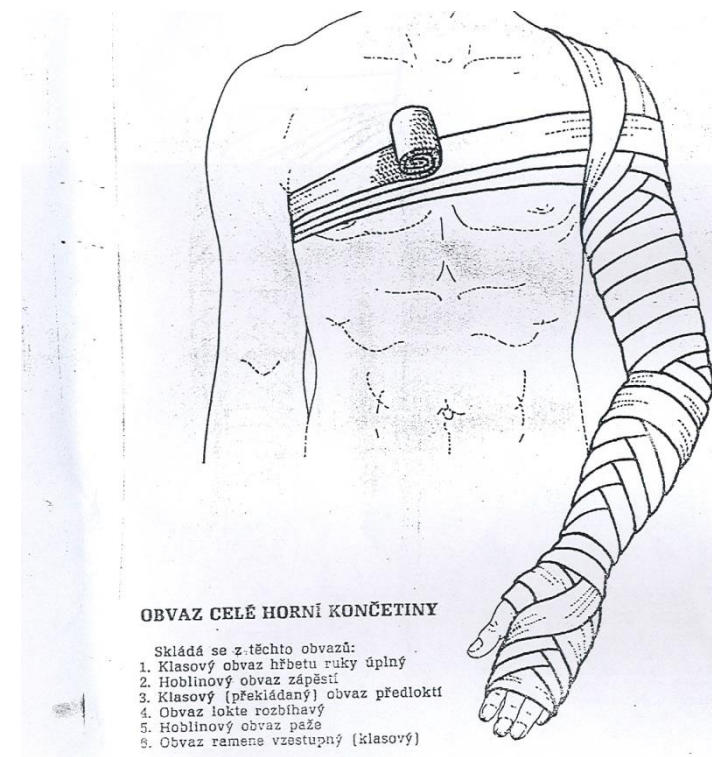
- zámeček přes loket, další obtočky vedeme střídavě nad a pod kloubem
- končíme nad loktem

Obvaz celé horní končetiny

Skládá se

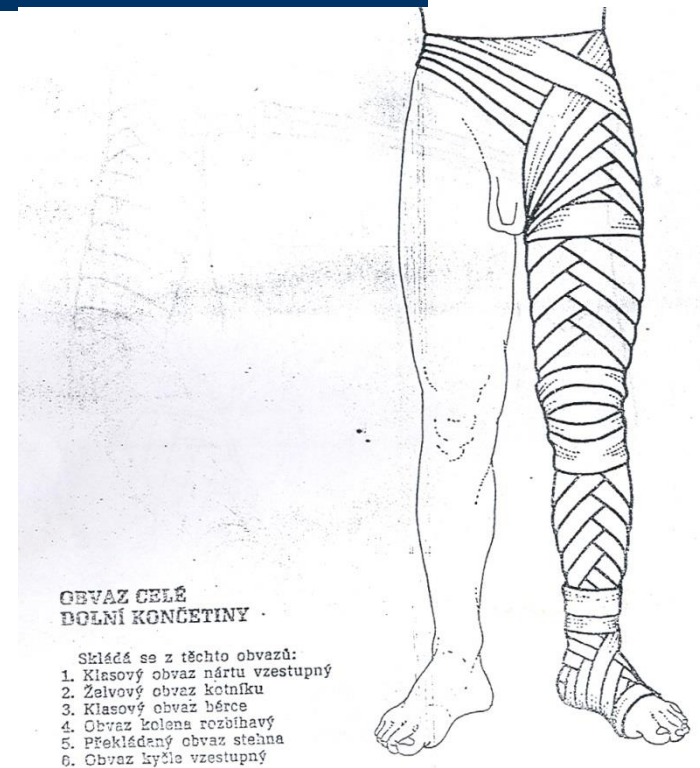
- klas.obvaz hřbetu ruky
- hoblinový obvaz zápěstí
- klasový obvaz předloktí
- obvaz lokte rozbíhavý
- hoblinový obvaz paže
- obvaz ramene vzestupný, klasový

Obvaz celé dolní končetiny

Skládá se

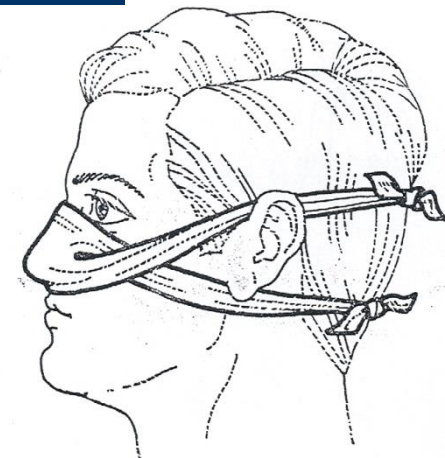
- klasový obvaz nártu vzestupný
- klasový (osmičkový, želvový) obvaz kotníku
- klasový obvaz bérce
- obvaz kolene rozbíhavý
- klasový obvaz stehna
- obvaz kyčle klasový vzestupný

Prakový obvaz nosu a brady

Prakový obvaz

- odstříhneme pruh obinadla (120cm)
- oba konce nastříhneme na půlky směrem ke středu (prostřední část zůstane celá, cca 10cm)
- proužky zavážeme na uzel a tím prostřední část utvoří kapsu

- http://www.lf3.cuni.cz/cs/pracoviste/andesteziologie/vyuka/studijni-materialy/prvni-pomoc/pp-08-obvaz_tech_niky.html
- http://www.vitae.ic.cz/files/obvazova_tech_nika.pdf

Děkuji za pozornost

